

TACIXENEDA?

Que la toponímia del nostre país presenta una rica multiplicitat d'origens és cosa sabuda per qualsevol observador amb un mínim d'olfacte lingüístic. Molt il·lustratiu, precisament, de la referida multiplicitat resulta el capítol primer dels *Estudis de Toponímia Catalana*, on el professor Coromines al·ludeix al bagatge lingüístic que idealment ha de posseir la persona que vulgui dedicar-se als estudis toponomàstics a Catalunya, i que comprèn una gamma de llengües que va de l'àrab al grec passant per l'alemany –per posar uns exemples d'idiomes que semblen estranys.

Recentment hem tingut ocasió de recordar l'esmentat capítol, amb motiu d'haver localitzat –no sense la consegüent sorpresa– un topònim vallesà de fesomia ben desconcertant: TACIXENEDA. Segons sembla, es tracta del nom d'una entitat de població del municipi de Sant Antoni de Vilamajor; almenys, amb aquest caràcter figura inclòs en el *Nomenclátor del Instituto Nacional de Estadística* corresponent a 1981 (i que va veure la llum no fa pas gaire mesos). Així doncs, passat l'ensurt inicial, se'ns acudí que en aquell capítol el ventall de llengües amb possible influència damunt la toponímia catalana restava, si més no, obert. ¿Per què no, doncs, considerar el nostre topònim emparentat amb alguna de les llengües precolombines de l'Amèrica Central? He de confessar que els meus coneixements sobre aquestes llengües són més aviat nuls, però una mena d'intuïció inexplicable em porta a veure-hi una llunyana semblança formal amb noms maies o asteques... De fet, de més verdes n'han madurat, en toponímia: si ens lleu de repassar els noms de les urbanitzacions costaneres creades durant els anys 60 i 70 al nostre país, constatarem que fins i tot les llengües més exòtiques semblen haver deixat petja.

Tanmateix no ens decidírem a emprendre cap investigació seriosa sobre el cas, abans d'haver fet una comprovació prèvia. Com aquell qui diu una operació de tràmit: cercar quina denominació figurava en la versió «provisional» del *Nomenclátor* (ho posem entre cometes perquè la tal provisionalitat va durar cosa de quatre anys). I, mireu per on, aquesta versió «provisional» ens va proporcionar la clau detectivesca: allí no hi havia escrit TACIXENEDA sinó FREIXENEDA. El que passava, però, era que el nom estava grafiat a mà, i d'una manera tan barroera que, en el seu moment, el copista de torn (persona que cal suposar amb sòlids coneixements de la llengua i de la geografia catalanes) no va dubtar a interpretar-lo com a TACIXENEDA. I així va quedar.

Ara només resta esperar que l'INE procedeixi a l'oportuna rectificació (després de tantes provisionalitats, és lícit pensar que haurem d'esperar al proper segle –que, per sort, ja és a prop). Mentrestant és possible que es perpetui durant uns quants anys el confusionisme més gratuït i abjecte. I per cert: en el moment en què hom es disposi a rectificar, agrairíem que es completés el nom amb l'antic article, car la versió completa i genuïna del topònim –que correspon a un barri del municipi referit– no és altre que *La Freixeneda*.

Joan TORT I DONADA